

۱۴

قدم بزن حرص نخور!

زیر ماسک از کرم آرایشی استفاده نکنید

۱۴

رنسانس اروپایی در دل یک روستای ایرانی

۱۶

زندگی

پنجشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۹ :: شماره ۵۸۸۱

انواع فیکوس در ایران

گیاهان موجود در طبیعت در تقسیم‌بندی‌های علمی هرکدام به یک خانواده گیاهی تعلق دارند. یکی از این خانواده‌ها خانواده توت یا انجیر است. علاوه بر درخت توت، انجیر و کاکائو، تعدادی از گل و گیاهان زینتی هم متعلق به این خانواده هستند. از جمله فیکوس که بیش از ۶۰۰ گونه دارد، در بیشتر انواع آن برگ‌ها دارای کرک نرمی است به جز فیکوس معمولی. شکل رگبرگ‌ها کلید شناسایی و عامل تشخیص گونه‌های مختلف است. انواعی از آن که در ایران وجود دارند عبارتند از:

فیکوس معمولی یا الاستیکا: فیکوسی است که در بیشتر خانه‌ها نگهداری می‌شود. برگ‌های درشت، براق و جوانه‌های قرمز رنگی دارد. این گل انواع ابلق هم دارد.

فیکوس برگ ریز یا فیکوس پیچ: رشد آن رونده و شبیه شقه است. به وسیله قلمه ساقه تکثیر می‌شود.

فیکوس برگ‌پهن یا لیرانا: برگ‌های فوق‌العاده بزرگی دارد که پنج ضلعی و شبیه ویولن هستند. رگبرگ‌های درشتش شکل منحصربه‌فردی به گل داده است.

فیکوس ابلق: برگ‌های آن شبیه فیکوس معمولی و لبه برگ‌ها شیری‌رنگ است.

فیکوس برگ تبریزی: برگ‌های آن شبیه برگ تبریزی و صنوبر است با این تفاوت که ضخیم‌تر و نوک باریک‌تر است.

فیکوس بنجامین: برگ‌های ریز و ظریف و شاخه‌های پررشدی دارد. شاخه‌های منطفش را می‌توان به اشکال مختلف به هم بافت. انواع سبز و ابلق دارد که معمولاً انواع سبز به عنوان پایه برای ابلق‌ها به‌کار می‌روند.

فیکوس دی ور سیفولیا: برگ‌های ریز و قلبی‌شکلی دارد با میوه‌هایی شبیه انجیر.

فیکوس انجیر معابد: بعضی از انواع فیکوس جزو گیاهان هوازی هستند مثل فیکوس انجیر معابد یا درخت لور. این درخت در استان‌های هرمزگان و سیستان و بلوچستان رشد می‌کند و با عمر حدود ۶۰۰-۵۰۰ سال یکی از رویدنی‌های شگفت‌انگیز جزیره قشم است. وجه تسمیه آن به خاطر این است که می‌گویند بودا در زیر این درخت انجیر در معبد عبادت می‌کرده.

پرنده‌گان نقش مهمی در زندگی آن دارند، به این صورت که پس از تغذیه از میوه‌اش، دانه‌هایش در فضله پرنده‌گان روی درختان دیگر می‌افتد. این دانه‌ها جوانه زده و ریشه‌هایش رو به زمین رشد می‌کنند. بخش‌هایی از ریشه که به زمین می‌رسند، کم‌کم دور تنه درخت میزبان حلقه زده و با افزایش ریشه‌ها، آن را خفه می‌کنند. به همین دلیل به آن درخت خفه‌کننده هم گفته می‌شود. در نهایت همین ریشه‌ها به‌تنه اصلی درخت تبدیل و عاملی می‌شوند تا انجیر معابد روی پای خودش بایستد.

امشب مریخ‌نورد ناسا بر سطح سیاره سرخ فرود خواهد آمد

ماموریت در مریخ

۱۵

در این گزارش باراه و رسم نگهداری از گیاه فیکوس در روزهای سرد سال آشنا می‌شوید

خاطره‌انگیز و زیبا

فیکوس هم مثل بیشتر گیاهان آپارتمانی، اهل مناطق گرمسیری و نیمه‌گرمسیری است. پس به آب‌وهوای سرد حساس است. این حساسیت برای گلدان‌هایی که در حیاط یا تراس و بالکن نگهداری می‌شوند اهمیت بیشتری دارد. اما این گل در داخل خانه هم به‌مراقبت‌های خاصی در این فصل نیاز دارد. هدف از این کار فقط زنده‌نگه داشتن گیاه نیست بلکه باید کاری کرد تا شاداب و سر حال بماند. مهم‌ترین کار هر جلوه‌گری از ریزش برگ است چون سریع‌ترین واکنش فیکوس به سرما ریزش برگ‌هایش است. گذر از زمستان آدابی دارد که اگر آنها را رعایت کنید همچنان گیاهی سرزنده خواهید داشت، درختچه‌ای بلند قامت که اغلب ما اولین بار با آن در خانه پدر بزرگ‌هایمان آشنا شده‌ایم.

در پرورش فیکوس این نکته یک اصل است: مراقبت در بهار و تابستان یعنی سرمایه‌گذاری برای داشتن یک گیاه سالم و مقاوم در زمستان. در زمستان این گیاه را در نقطه‌ای از خانه بگذارید که نورگیر باشد. در این حالت فیکوس احساس می‌کند در زیستگاه بومی خود است. بهتر است مدت زمان تابش آفتاب دست‌کم شش ساعت باشد. گلدان را هفته‌ای یک‌بار در دورچرخانید تا به‌مرور همه قسمت‌های آن به‌طور مساوی از نور برخوردار شود. اگر خانه‌تان کم‌نور است، می‌توانید یک لامپ کوچک را بالای سرش روشن کنید. یادتان باشد شب، لامپ را خاموش کنید تا چرخه طبیعی روز و شب به آن القا شود.

نکته: این نور لزوماً نور مستقیم نیست.

دما در دمای معمول خانه حال این گیاه خوب است. اما در بعضی خانه‌ها چون این گل به‌صورت یک درختچه رشد کرده ممکن است آن را به حیاط یا تراس منتقل کرده باشند. وقتی دما به منفی ۵ درجه سانتی‌گراد برسد حتماً باید به داخل خانه یا یک فضای سرپوشیده با نور مناسب منتقل شود. همچنین در خانه‌های بزرگ و قدیمی مناطق سردسیر، ممکن است دما برای شب‌های خیلی سرد مناسب نباشد و گل‌های چندساله را بخشکاند. در این مواقع باید با پوشاندن گیاه از سرمای‌هایش جلوگیری کرد.

هوا نه دوست دارد نزدیک پنجره‌ها باشد و از سرما بلزد و نه نزدیک شوم‌آنها که از گرما عرق بریزد. از طرفی در زمستان به علت استفاده از وسایل گرمایشی هوای خانه خشک است. نوسانات دمایی و خشکی هوا باعث ضعف گیاه و ریزش برگ‌هایش می‌شود. راه حل هم

مواد شیمیایی براق‌کننده باعث بسته شدن روزه‌های برگ می‌شود.

مدیریت ریزش برگ

ریزش برگ در همه گیاهان در فصول سرد امری طبیعی است چون گیاهان برای جبران کمبود نور و به تبع آن کمبود مواد غذایی، در زمستان برگ‌های خود را از دست می‌دهند. در واقع برای ذخیره انرژی خود دست به این اقدام پیشگیرانه می‌زنند. ریزشی غیرطبیعی است که حجم زیادی از برگ‌های گل بریزد. اما اشتباه وقتی رخ می‌دهد که برای جبران ریزش شروع کنیم به آبیاری ناچاق. زیاده‌روی در آبیاری باعث ریزش مضاعف برگ‌ها خواهد شد.

آنچه در پرورش زمستانی فیکوس بسیار مهم است توجه به این نکته است: گل خود را در زمستان کمتر آبیاری کنید. در عوض رطوبت بیشتری برایش فراهم کنید. مثلاً بسته به هوای خانه روزانه یا یک روز در میان از طریق مه‌پاشی گیاه یا افزودن یک مرطوب‌کننده کوچک به خانه در به حداقل رساندن تلفات برگ کمک کنید.

نکته: وجود لکه‌های قهوه‌ای روی برگ‌ها و سقوط ناگهانی‌شان می‌تواند نشانه این باشد که احتمالا هوای خانه سرد است. جای گلدان را عوض و آن را به نقطه گرم‌تری منتقل کنید. زرد شدن و ریزش برگ‌های پایینی نیز به احتمال زیاد نشانه آبیاری زیاد است. بگذارید در فاصله بین دو آبیاری سطح خاک گلدان خشک شود و بعد آن را آب دهید.

علیه آفت

اگر گلدان در فضای آزاد است، قبل از آوردن آن به داخل خانه، خوب و ارسا‌ش کنید علائمی مثل خورده شدن یا تغییر رنگ برگ‌ها و آفت نداشته باشد. چون آفات اگر در محیط گرم خانه قرار بگیرند سرعت تکثیرشان افزایش می‌یابد. اگر در زیر برگ‌ها یا روی ساقه‌ها لکه‌های برآمده قهوه‌ای یا توده‌های پنبه‌ای شکل سفید مشاهده کردید حتماً آنها را با یک تکه پنبه یا پارچه الکی پاک کنید. این کار را دو سه روز یک‌بار تکرار کنید تا آفات کاملاً از بین بروند. **نکته:** گاهی همزمان با لکه‌های زرد رنگ روی برگ‌ها، تار عنکبوت هم دیده می‌شود. عامل بروز این مشکل، آفت کنه قرمز است که اصلاً با چشم دیده نمی‌شود. معمولاً وقتی هوای خانه خشک باشد این ششره فرصت رشد و نمو پیدا می‌کند. غبارپاشی در کاهش آن موثر است.

گلدان به شکل باتلاق درآید. در فاصله بین دو آبیاری خاک گلدان باید خشک باشد. تشخیص خشکی هم به چشم ظاهر نیست بلکه باید یک تکه چوب یا انگشت خود را در خاک فرو کنید. اگر به اندازه دو بند انگشت خشک بود یعنی وقت آبیاری‌اش است. بهتر است برای آبیاری از آبی استفاده کنید که با محیط هم‌دماست. اگر آب لوله‌کشی سردتر است، کمی زودتر آن را در ظرف بریزید تا به دمای اتاق برسد. آب سرد به ریشه‌ها شوک وارد می‌کند.

نکته: گاهی ممکن است از آن طرف بام پیفتید و زیاد به گیاه تشنگی بدهید. اگر دیدید برگ‌ها لوله شده و آویزان هستند یعنی گل تشنه است. در این شرایط گلدان را یک درخ ابلق یک تشت آب قرار دهید تا سیراب شود و به حالت نرمال برگردد.

خاک، خوراک و نظافت

خاک این گیاه باید سرشار از مواد غذایی با زهکشی خوب باشد اما سفت نباشد که آب در آن ماندابی داشته باشد.

در زمستان نیاز به تغذیه خاصی ندارد. اما در فصول بهار و تابستان می‌توانید به آن غذای کمکی- کود- بدهید. یکی از جذابیت‌های فیکوس براق بودن برگ‌های پهنش است که در این فصل به دلیل روشن بودن وسایل گرمایشی و نشستن دوده هر چند به مقدار خیلی کم روی برگ‌ها لازم است آنها را با یک پارچه پنبه‌ای یا اسفنج نمدار تمیز کنید. از طرفی چون میزان دریافتی نور در این فصل کم است، تمیز بودن سطح برگ، به افزایش جذب آن کمک می‌کند. استفاده از

تکثیر و تعویض گلدان در زمستان کار

آیا در زمستان می‌شود گلدانش را عوض کرد؟

تعویض گلدان معمولاً در فصل رشد گیاه در بهار و تابستان انجام می‌شود. شاید بگویید اکنون هم در داخل خانه هوا گرم است و تعویض گلدان حتی در زمستان آسیبی به گیاه نمی‌زند. درست است. اما بهتر نیست اجازه بدهیم گیاه کمی استراحت کند؟ پس این کار را تا بهار به تعویق بیندازید مگر این‌که شرایط خیلی اورژانسی باشد.

زمستان فصل مناسبی برای تکثیر است؟

بهتر است برای پاسخ بهتر به این سوال از تجربه‌ای در این خصوص برایتان بگویم. چند سال پیش در یک شب زمستانی دمای هوا به منفی ۲۰ درجه سانتی‌گراد رسید. گل‌های فیکوس ما هم چون به‌صورت درختچه‌های دو متری بودند و جابه‌جایی‌شان سخت بود بر اثر سرما خشک شدند. تنها اثر باقیمانده از آنها یک قلمه کوتاه با یکی دو جوانه بسیار کوچک بود. آن را به صورت مورب برش زدیم. شیره خارج شده را شستیم و بعد داخل یک پارچ آب و نزدیک بخاری قرارش دادیم. بعد از گذشت حدود دو هفته جوانه‌های ریز سفید رنگی ته آن نمودار شد. شما تا وقتی در این شرایط حساس قرار نگرفته‌اید تا بهار و تابستان سراغ تکثیر فیکوس نروید. آن زمان می‌توانید یک قلمه که دست‌کم یک برگ دارد از آن بگیرید و بعد از ریشه‌دار شدن در آب، در گلدان اصلی بکارید. فیکوس از دسته گیاهان سخت‌ریشه‌زا است. نکته: البته هر چه سن گل بالا برود به‌طور طبیعی برگ‌های پایین‌اش شروع به ریزش می‌کند و تنه آن لخت می‌شود. در این حالت بهتر است در فصل مناسب به روش قلمه‌زنی یا دیگر روش‌ها آن را تکثیر کنید.

حق با شماست

info@amejandaily.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۱۴۷

خاموشی- معابر

دلآوری از تهران:

چراغ‌های روشنایی معابر و کوچه‌های محله مینی‌سیتی بیشتر مواقع خاموش است که این موضوع مشکلاتی برای ساکنان این منطقه به‌وجود آورده است.

تجمع- اماکن- عمومی

یک شهروند:

به روزهای پایانی سال نزدیک می‌شویم و تجمع در مراکز خرید و اماکن عمومی افزایش یافته است که منجر به بروز موج بعدی بیماری کرونا خواهد شد.

تورم- قارچ

قائمی از تهران:

قیمت قارچ در برخی نقاط شهر به دلیل سوءاستفاده عوامل توزیع با نرخ‌های بالاتری بین ۲۷ تا ۵۵ هزار تومان عرضه می‌شود. این موضوع باعث شده که قارچ با قیمت بالاتری به مشتری‌ها به فروش برسد.

آسفالت- نیرو هوایی

حسنی از تهران:

آسفالت خیابان سی‌متری نیرو هوایی خراب و پر از چاله و دست‌انداخت. لطفاً نسبت به ترمیم و روکش آسفالت در این خیابان اقدام کنید.

آموزش- کوره آجرپزی

شریعتی از شمس‌آباد:

از مسئولان تقاضا می‌کنم به مشکلات آموزشی کودکان ساکن کوره‌پزخانه‌های شمس‌آباد واقع در منطقه ۱۸ رسیدگی کنند. شرایط آموزشی کودکان اصلاً مناسب نیست.

پایانه- آزادی

وزیری از تهران:

لطفاً مسئولان وزارت بهداشت و درمان بر اغذیه‌فروشان پایانه آزادی که بدون نظارت کارشناسان بهداشت، کار می‌کنند، نظارت کند. در شرایطی که ویروس کرونا هم شایع است، آنها خوراک نامرغوب می‌فروشند؛ ساندویچ‌های خود را با روغن سوخته تولید می‌کنند و نقلات کهنه و مانده و حتی تاریخ انقضا گذشته، به دست مسافران که از آنها خرید می‌کنند، می‌فروشند.

جوابیه

در پی درج پیامی در روز پنجشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۹ با عنوان «خرابی آسفالت بلوار شاهد» مدیر روابط عمومی شهرداری منطقه ۴ شهر تهران با ارسال نمایی اعلام کرد: خرابی‌های موضعی معابر منطقه ۴ به‌صورت مستمر در برنامه طرح هفتگی نگهداشت معابر شهر قرار دارد. لیکن تراش و روکش مکانیزه بلوار شاهد در برنامه سال ۱۴۰۰ قرار داشته و اجرا می‌شود.